

Tegenwoordig kijken we met een andere blik naar de naoorlogse wijken in Nederland. Na jarenlange kritiek op de verouderde wederopbouwarchitectuur, begint voorzichtig het tij te keren en wordt ook het historische belang van architectuur en stedenbouw uit de jaren '50 en '60 erkend. Maar daarnaast moet er natuurlijk vooral goed gewoond kunnen worden. In Dordrecht-West staat daarom de leefbaarheid centraal. Wethouder Aaike Kamsteeg en programmamanager Jan Robbereg in gesprek.

Een nieuw leven voor

Aaike Kamsteeg en Jan Robbereg bij de Zilvervloot, 2006.

Wielwijk, Crabbefhof en Nieuw Krispijn

Wim Roodnat

Lopend door Wielwijk voegt wethouder Aaike Kamsteeg plotseling de daad bij het woord. Hij onderbreekt even zijn verhaal over de bouwplannen in Wielwijk, Nieuw Krispijn en Crabbefhof als er op de M.H. Trompweg een korte file ontstaat doordat een vrachtauto de helft van de rijbaan blokkeert. De wethouder wordt even verkeersregelaar. Een kwartier daarvoor had hij tijdens het interview gezegd: "De grootschalige plannen voor deze drie wijken gaan niet alleen over het bouwen of renoveren van huizen, maar ook over de sociale kant van het leven in deze wijken. In Oud Krispijn, dat qua aanpak als voorbeeld kan worden gezien, komt bijvoorbeeld een buurtcentrum dat de parel van de wijk wordt. Er zijn onder meer twee scholen in ondergebracht en er komen diverse instellingen op het gebied van welzijn, educatie en zorg." Uiteraard hoopt Aaike Kamsteeg dat de bewoners een positieve instelling over hun woonomgeving tonen. Anders gezegd: Niet mopperen als de rijbaan geblokkeerd is, maar even het verkeer regelen. De Dordtse wethouder weet eigenlijk al uit de ervaringen in Oud Krispijn dat de meeste bewo-

ners blij zijn met de vernieuwingen op bouwkundig en sociaal gebied.

Bewonersinitiatief

Programmamanager Jan Robbereg valt hem bij: "Het verzoek om ook aandacht te besteden aan de leefbaarheid kwam trouwens van de bewoners zelf, toen we in 1998 begonnen met de aanpak in Oud Krispijn. De plannen werden daardoor wel vertraagd, maar daar heeft niemand moeilijk over gedaan. Kijk, tien jaar geleden was een combinatie van bouwplannen met sociale plannen niet aan de orde in Nederland. Nu is dat bij grootschalige plannen niet meer weg te denken. Het Ministerie van VROM heeft in ons land 56 wijken aangewezen die speciale aandacht krijgen. Daarbij zijn ook Nieuw Krispijn, Wielwijk en Crabbefhof," aldus Robbereg, die zelf opgroeide in een van de andere 56 wijken, in Schiedam. Uit zijn verhaal blijkt dat een woonwijk een bepaalde cyclus doormaakt. "Toen ik met mijn ouders naar die wijk verhuisde, waren we trots. Dat was na de oorlog ook zo met mensen die in Nieuw Krispijn, Wielwijk en Crabbefhof gingen

wonen. Er verhuisden veel mensen vanuit de Dordtse binnenstad naar deze wijken, die trouwens deels zijn gebouwd met korrelbeton dat destijds werd gemaakt van het puin van het gebombardeerde Rotterdam."

Flatgebouwen in Crabbefhof, 1959.

Evenwichtig aanbod

De drie Dordtse wijken lijken aan het begin te staan van een nieuwe levenscyclus. Kamsteeg licht toe: "Uitgangspunt is dat er meer koopwoningen en duurdere huurwoningen moeten komen. Momenteel is er nog geen sprake van een evenwichtig aanbod. In deze wijken wonen relatief veel mensen met lage inkomens. Met de omliggende gemeenten zijn afspraken gemaakt om voor een betere verdeling van het woningaanbod te zorgen. In Zwijndrecht, Hendrik Ido Ambacht, Papendrecht en Sliedrecht worden daarom de komende jaren in verhouding veel goedkope huurhuizen gebouwd. Nee, we jagen de lagere inkomens niet de stad uit. Er komt geen dwang bij. In Krispijn, Wielwijk en Crabbefhof zijn veel verhuizingen, bijvoorbeeld van jonge mensen die zich een duurdere en betere woning kunnen veroorloven. Daardoor is er veel verloop, dat er voor zorgt dat de verschuivingen die wij willen bereiken bijna vanzelf gaan."

Betere reputatie

De verbeteringen in Oud Krispijn die al zijn uitgevoerd, hebben al hun vruchten afgeworpen. "60 procent van de nieuwe woningen is verkocht aan mensen die al in de wijk woonden, maar er is dus ook 40 procent verkocht aan mensen die vanuit een andere wijk of van buiten Dordrecht naar Oud Krispijn wilden verhuizen. Daaruit blijkt wel dat de kwalijke reputatie van de wijk al grotendeels verdwenen is. Mensen zien dat er mooie huizen worden gebouwd in een mooie omgeving. Op de open dagen die we houden over de plannen in Dordrecht-West, horen we eigenlijk alleen maar goede reacties. Een aantal jaren geleden werd er veel negatiever gedacht over de wijk," aldus wethouder Kamsteeg, die benadrukt dat de bewoners

vanaf het begin betrokken moeten worden bij de plannen. "Als je nieuwe huizen wilt bouwen, zal er eerst gesloopt moeten worden. Ook het renoveren van woningen is een forse ingreep. Dat gaat altijd met emoties gepaard, omdat families soms al heel lang in de wijk wonen. De mensen zien echter met eigen ogen dat de situatie alleen maar beter wordt. Daarom is er heel weinig protest."

Netwerk

Voor de verdere aanpak in Nieuw-Krispijn, Wielwijk en Crabbefhof zijn drie projectmanagers aangesteld, die in de loop van het komende najaar de details van hun plannen zullen presenteren. Robbereg: "Daarbij zal dus ook de sociale kant aandacht krijgen. We noemden al de bouw van wijkcentra, maar denk ook aan jongerenwerk en scholing zoals cursussen voor allochtone vrouwen. Ook willen we zorgen voor werkgelegenheid in de wijken, bijvoorbeeld door de vestiging van winkels. Er moet een netwerk ontstaan van allerlei organisaties op het gebied van welzijn en zorg, sociaal werk, politie enzovoorts. Die organisaties moeten intensief met elkaar samenwerken. In Oud Krispijn hebben we 25 miljoen euro extra uitgetrokken voor die sociale aspecten en ook voor de andere wijken komt daar geld voor beschikbaar."

Weinig verkeer op de Julianaweg in 1955.

De woningbouwcorporaties spelen uiteraard een cruciale rol in de plannen. Het omzetten van 3000 goedkope huurwoningen in eenzelfde aantal duurdere koop- of huurwoningen is geen kleinigheid. Woondrecht, Progrez, Interstede, Krispijn Wonen en de gemeente Dordrecht hebben afspraken gemaakt voor een ambitieus programma dat doorloopt tot 2025. De huidige en toekomstige bewoners van Nieuw-Krispijn, Wielwijk en Crabbefhof kunnen er hun voordeel mee doen. Aaike Kamsteeg wijst na zijn uitstapje als verkeersregelaar naar het Admiraalsplein. "Toen we begonnen is er best veel gemopperd. Maar toen er een stuk in De Volkskrant verscheen over de bijzondere architectuur op het plein, was men hartstikke trots."

'De leefbaarheid in de wijk wordt niet vergeten'

